

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 8

“R2R สร้างสรรค์ สู่การเปลี่ยนแปลง”

วันพฤหัสบดีที่ 23 กรกฎาคม 2558

ณ ชั้น 2 อาคารศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ R2R Clinic “ติดกระดุมเม็ดแรก เริ่มด้วยคำถามที่ใช่”

เวลา 09.00 - 10.30 น. ห้อง Sapphire 203

ศรินรา ทองมี

สังกัด โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

วิทยากร	คุณจุฬารัตน์ สุริยาทัย	โรงพยาบาลท่าวังผา
ผู้นำสนทนา	ผศ.พญ. อนัญญา พงษ์ไพบูลย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การติดกระดุมเม็ดแรกของงานเริ่มต้นด้วยคำว่า “ใช่” ซึ่งหัวข้อในการบรรยายวันนี้ประกอบด้วย

1. ความสำคัญของงานวิจัย
2. หลักการตั้งคำถามงานวิจัย
3. ตัวอย่างงานวิจัย

คำถามงานวิจัย “ทำเรื่องอะไร” เป็นคำถามจากหน้างานที่ทำปัจจุบัน เพื่อต้องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไอส์ไตล์ กล่าวว่า “ถ้ามีเวลา 1 ชั่วโมง เวลา 55 นาที ใช้ในการวิเคราะห์โจทย์และปัญหา ที่เหลืออีก 5 นาที เอาไว้แก้ปัญหา” ดังนั้นการเริ่มต้นด้วยคำถามที่ใช่ ต้องฝึกตีกรอบปัญหาใหม่ หัดมีมุมมองใหม่ และระดมสมอง ต้องนำมาจากผู้ที่มีจินตนาการ ไม่เอาจากผู้มีอำนาจตัดสินใจมา เพราะผู้บริหารจะยับยั้งความคิด การเอาแนวคิดใหม่จากผู้ปฏิบัติจะได้มุมมองใหม่ และผู้บริหารไม่ควรยับยั้งจินตนาการแปลกๆใหม่ๆ ต้องผสานแนวความคิดใหม่เข้าด้วยกัน การที่เดินหน้าหาความคิดใหม่ๆ แม้จะเจอคำตอบที่ต้องการแล้ว หรือแนวคิดอาจจะผิดแปลกแตกต่างไปบ้าง เราควรส่งเสริมแนวคิดใหม่และไม่ยับยั้งความคิดของผู้ปฏิบัติเพื่อให้เขาได้เกิดจินตนาการไม่หยุดนิ่ง

การเขียนงานวิจัยที่ดี ประกอบด้วย

Feasibility = ทำได้

Interesting = น่าสนใจ

Novel = แปลกใหม่

Ethical = ถูกจริยธรรม

Relevant = สอดคล้องกับบริบท

ส่วนประกอบของคำถามงานวิจัย คือ PICO

P = Patient ประชากรที่ศึกษาผู้ป่วยอาการผู้ป่วยความวิตกกังวล

I = Intervention สิ่งที่ได้กับประชากรเช่นแพทย์ให้การรักษาพยาบาลให้โปรแกรมการพยาบาลครูใช้วิธีการสอน

C = Comparison มีประชากรกลุ่มเปรียบเทียบแต่บางงานก็ไม่มี

O = Outcome ผลลัพธ์ที่เกิดจาก Intervention ที่ให้ผลลัพธ์ต้องชัดเจนจับต้องได้นำเชื่อถือไว้ผลได้ เช่น ออกกำลังกายแล้วน้ำหนักลดลง (วัดจากน้ำหนัก)

ตัวอย่างงานวิจัย R2R เช่น ช่างภาพในโรงพยาบาลอ่านลายมือหมอไม่ออกว่าต้องการให้ถ่ายภาพผู้ป่วย บริเวณใด ทำให้เสียเวลาต้องกลับมาถามหมอ ซึ่งหากให้หมอบริเวณปรับปรุกลายมือเป็นเรื่องยาก ไม่สำเร็จและหมอมองไม่ใช้ จิตรกรวาดรูปไม่เก่ง ดังนั้นช่างแก้ปัญหาด้วยการปรับปรุเงกสารออกแบบใบคำสั่งการถ่ายภาพของแพทย์ โดยมี ภาพวาดใบใบคำสั่งเพื่อให้หมอบริเวณการถ่ายภาพได้สื่อสารกับช่างภาพได้

Population = ใบส่งถ่ายภาพ

Intervention = ปรับปรุใบส่งถ่ายภาพ

Comparison = ไม่มีตัวเปรียบเทียบ

Outcome = ประสิทธิภาพในการสื่อสารของใบส่งถ่ายภาพของใหม่

ตัวอย่างที่ 2 การ Ultrasound เครื่องมือตรวจอวัยวะภายในร่างกายโดยใช้คลื่นเสียงความถี่สูงคลื่นเสียงชนิด นี้นิยมใช้ตรวจอวัยวะที่มีน้ำ เนื้อเยื่อในการตรวจมดลูกและรังไข่ ที่แผนกสูติรีเวชต้องมีน้ำในกระเพาะปัสสาวะมากๆ ถึงจะตรวจได้ดี เมื่อคนไข้มารับการตรวจก็ไม่ถึงคิวปวดปัสสาวะไปฉี่ก็ต้องรออีก พยาบาลจึงทำการศึกษาว่าจะให้คนไข้ ดื่มน้ำจำนวนเท่าไร และเวลาเท่าใดกระเพาะปัสสาวะถึงจะเต็ม และรู้สึกปวดปัสสาวะพร้อมที่จะตรวจ

Population = ผู้ป่วยสตรีที่มาตรวจ Ultrasound มดลูกรังไข่

Intervention = การดื่มน้ำ 300 cc, 400 cc และ 500 cc

Comparison = เปรียบเทียบ 3 กลุ่ม 300, 400 และ 500 cc

Outcome = เวลาที่กระเพาะปัสสาวะเต็ม

ช่วงที่ 2

การตั้งโจทย์ที่เหมือนติดกระดุมเม็ดแรก จากการสืบค้นประเมินบทความปี 2551-2553 พบว่ามีปัญหาจากการตั้งโจทย์งานวิจัยมากที่สุดดังนั้นการตั้งคำถามวิจัยมีลักษณะดังนี้

มีประโยชน์ —> สามารถทำได้ —> คุ่มค่าหรือไม่ —> โจทย์วิจัย

คำถามงานวิจัย

มาจากงานประจำ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานประจำ เช่นอุบัติการณ์แทรกซ้อนที่เกิดในหน่วยงาน ภาวะ Risk manage ที่เกิดในหน่วยงานตัวชี้วัดที่ไม่ถึงเป้าหมายเช่นภาวะตกเลือดหลังคลอดยังมีอยู่เป้าหมายทิศทางองค์กร ที่มุ่งเน้นการดูแลโรคเรื้อรัง

ผู้ทำงานวิจัย ผู้ทำงานประจำ หรืออาจเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมด้วย

วัตถุประสงค์ วัดที่ระดับผู้ป่วยหรือผู้มาใช้บริการ

การนำมาใช้ งานนี้ต้องกลับมาใช้ประโยชน์ในงานประจำได้

กลับมาจากใจในการทำงานR2R

อย่าโทษคนอื่นอย่างลัวที่จะไปคุยกับคนอื่นเพื่อขอความร่วมมือ (ทุกคนอยากทำคืออยากได้โอกาสที่จะทำ ความดีจึงเสนอโอกาสในการทำความดีแก่ผู้อื่น) ความสุข ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ ได้มาจาก การร่วมแรงร่วมใจในการทำงานวิจัยสร้างประโยชน์กับมนุษย์

ข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมประชุม

งานควรมีการทบทวนวรรณกรรมอ้างอิงปัจจุบัน เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้า ว่ามีคนทำแล้วหรือไม่